

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

899

Vragen van het lid **Jadnanansing** (PvdA) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Meer vroegtijdig schooluitval op vmbo-scholen»* (ingezonden 14 december 2012).

Antwoord van minister **Bussemaker** en staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 17 januari 2013).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Meer vroegtijdig schooluitval op vmbo-scholen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u de bevinding dat op scholen waar enkel vmbo-onderwijs wordt aangeboden, de schooluitval aanmerkelijk hoger is?

Antwoord 2

Uit onderzoek van een cohort vo-leerlingen uit 1989² waarnaar in bovenstaand bericht verwezen wordt, blijkt dat de uitval hoger is bij leerlingen die destijds lager beroepsonderwijs of middelbaar algemeen vormend onderwijs aan een categorale school volgden dan bij leerlingen die deze opleidingen aan een brede scholengemeenschap volgden. De onderzoeker geeft hiervoor als mogelijke verklaring dat leerlingen op scholengemeenschappen door hun medeleerlingen op havo- en vwo-niveau gestimuleerd worden om op school te blijven.

Vraag 3

Deelt u de zorgen, naar aanleiding van het onderzoek, over het arbeidsmarktperspectief van jongeren op scholen waar enkel vmbo-onderwijs wordt aangeboden?

¹ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/5288/Onderwijs/article/detail/3362833/2012/12/13/Meer-voortijdige-schooluitval-op-vmbo-scholen.dhtml>

² T. Traag, Early school leaving in the Netherlands (2012).

Antwoord 3

Het is een gegeven dat jongeren zonder startkwalificatie twee keer zoveel kans hebben op werkloosheid dan jongeren met een startkwalificatie³. Daarom zetten wij het programma «Aanval op Schooluitval» de komende jaren met kracht door om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren het onderwijs met een startkwalificatie verlaten. Met individuele scholen in het vo en mbo zijn in meerjarige convenanten prestatiegerichte afspraken gemaakt om de schooluitval verder terug te dringen. Zowel jongeren die onderwijs genieten op een categorale school als jongeren die brede scholengemeenschappen bezoeken worden hiermee bereikt.

Vraag 4

Ziet u mogelijkheden om de geconstateerde samenhang tussen het onderwijsaanbod op een school en de voortijdig schoolverlaten te bestrijden? Zo ja, kunt u toelichten welke mogelijkheden u ziet? Zo nee, bent u bereid om in overleg met de Kamer te zoeken naar een mogelijke oplossing voor dit probleem?

Antwoord 4

Wij achten het niet noodzakelijk om nieuwe mogelijkheden te onderzoeken om de samenhang tussen schooluitval en het onderwijsaanbod te bestrijden. Deze samenhang bestaat, maar moet in het juiste perspectief worden gezien: circa 20% van het totaal aantal voortijdig schoolverlaters is afkomstig uit het voortgezet onderwijs. De categorale vmbo- of mavo-scholen betreffen slechts 9,3% van het totaal aantal vo-scholen. Het gaat dus om een zeer beperkte groep (minder dan 500 leerlingen). Wij zijn van mening dat met het programma «Aanval op Schooluitval» alle vo- en mbo-scholen adequaat gestimuleerd worden om het aantal voortijdig schoolverlaters verder terug te dringen. Dit programma is in 2005 in gang gezet. Overigens behelst het onderzoek een leerling-cohort dat ver voor die datum van school is gegaan.

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat ouders een actieve rol zouden moeten spelen in het voorkomen van voortijdig schoolverlaten? Zo ja, hoe wilt u ouders meer betrekken bij de aanpak van voortijdig schoolverlaten in het vmbo?

Antwoord 5

Wij delen uw opvatting dat het van belang is dat ouders (of voor de jongere belangrijke andere personen) betrokken zijn bij de opleiding van hun kind. Zij kunnen een belangrijke rol spelen bij de studiekeuze en loopbaanoriëntatie van de jongere en bij het tegengaan van verzuim. Ook wanneer een jongere 18 jaar of ouder is. Scholen kunnen in de keuze van maatregelen ervoor kiezen om in te zetten op ouderbetrokkenheid voor het tegengaan van schooluitval.

Om de betrokkenheid van ouders te vergroten is het programma «ouders en school samen» opgestart. Daarmee stimuleren we ouderbetrokkenheid op scholen om verzuim tegen te gaan en een veilige sfeer en stimulerende leeromgeving op scholen te bevorderen. Een beter leerklimaat op school levert immers een positieve bijdrage aan het verminderen van schooluitval. Op veel scholen in het voortgezet onderwijs wordt al concrete invulling gegeven aan het programma «ouders en school samen». Zo zijn er scholen die ouders via een beveiligde website op de hoogte houden van het verzuim en de toetsresultaten van hun kind. Ouders worden op deze manier actief betrokken bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Vraag 6

Bent u bekend met het onderzoek «Intensieve coaching mbo-leerlingen verlaagt schooluitval»?⁴

Antwoord 6

Ja.

³ Levin, The Payoff to Investing in Educational Justice, Educational Researcher 2009; 38 en Ecorys, Maatschappelijke Kosten Baten Analyse Voortijdig schoolverlaten, april 2009

⁴ <http://www.cpb.nl/publicatie/de-effecten-van-intensieve-coaching-op-voortijdig-schoolverlaten>

Vraag 7

Acht u het aannemelijk dat ook voor het vmbo zou kunnen gelden dat intensieve begeleiding van leerlingen voortijdig schoolverlaten zou kunnen terugdringen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Uit het onderzoek blijkt dat intensieve begeleiding van mbo-leerlingen de kans op uitval verkleint. De kanttekening die bij het onderzoek gemaakt moet worden is dat het CPB onderzoek slechts bij één ROC is uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek kan niet automatisch worden aangenomen dat de positieve uitkomst ook zal gelden voor andere scholen. Wij zullen de ROC's wel informeren over de positieve effecten van intensieve begeleiding op vsv in deze pilot. In 2013 en 2014 gaat het CPB voorts in het kader van de evaluatie van vsv-beleid vervolgonderzoek doen. Te zijner tijd zullen wij u informeren over de uitkomsten hiervan.

Vraag 8

Bent u bereid om in het vmbo-onderwijs in te zetten op goede begeleiding door ouders én school wanneer zich in de brugklas de eerste signalen van een verhoogde kans op schooluitval voordoen, om zo voortijdig schoolverlaten op het vmbo aan te pakken? Zo ja, kunt u inzichtelijk maken hoe dit, volgens u, zou moeten gebeuren?

Antwoord 8

Zie het antwoord op vraag 4 en 5.